

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Multi - girl - culture : an ethnography of doing identity

Duits, L.

Publication date
2008

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Duits, L. (2008). *Multi - girl - culture : an ethnography of doing identity*. Vossiuspers - Amsterdam University Press.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Appendices

Appendix I: Allochthonous and Autochthonous

In the Netherlands, a categorisation is made between native and non-native, or autochthonous and allochthonous. These definitions come from the Centraal Bureau voor de Statistiek [CBS, Statistics Netherlands], but are widely used in the media and everyday language. Allochthonous inhabitants are further categorized into non-Western and Western allochthonous. In everyday use, allochthonous usually refers to non-Western allochthonous.

Autochthonous: A person whose parents were both born in the Netherlands.

Allochthonous: A person of whom at least one parent was born abroad.

Non-Western allochthonous: A person of whom at least one born parent was born on the continent of Africa, Latin-America or Asia (excluding Indonesia and Japan), or Turkey (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2006).

Descent is thus the major categorization criterion in the assessment of ethnicity in the Netherlands.

Figure 1 represents the percentages of autochthonous, non-Western allochthonous and Western allochthonous for the population of girls aged between eleven and thirteen years in 2005.

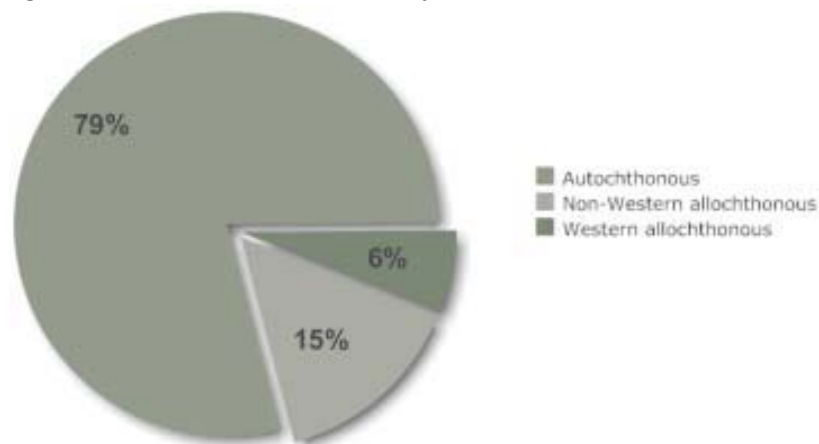

Figure 1: Autochthonous and allochthonous girls (11-13) (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2005).

Within these groups much diversity existed. The most common non-Western countries of origin for this age group were Turkey (3.6%), Morocco (3.1%), Suriname (2.6%), and the Netherlands Antilles and Aruba (1.2%). The fourth position was however taken up by Indonesia (1.2%), and other large Western contributors were Germany (1.1%), Belgium (0.6%), the United Kingdom (0.5%) and the former Yugoslavia (0.5%).

Appendices

The CBS definitions are problematic for three reasons. First, the distinction between non-Western and Western is made by looking at the social-economic and social-cultural positions of the country of origin. Indonesia (because of its many migrants after Indonesia's independence from the Netherlands) and Japan are therefore seen as 'Western' countries. 'Western' thus includes the United States and Canada, but conveniently excludes Mexico, by classifying Latin-America as a continent (which, of course, it is not).

Second, the Kingdom of the Netherlands is comprised of the Netherlands, Aruba and the Netherlands Antilles. Although people born there are thus all inhabitants of the Kingdom, migrants from Aruba and the Netherlands Antilles are classified as non-Western allochthonous.

Third, in addition to the definitions provided above, the definition of allochthonous is stretched per generation. Initial migrants are labelled first-generation allochthonous. A second-generation allochthonous is born in the Netherlands, but at least one parent was born abroad. To designate descendants from that generation, the CBS now works on definitions of third-generation allochthonous. According to the CBS, there exists a growing "need for information about the non-Western third generation, such as the extent to which allochthonous and their children integrate and the effectiveness of the (integration) policy" (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2003: 31, my translation). It then claims only non-Westerners, not Westerners, can be estimated.

The CBS's task is to produce statistics, and policy makers need such statistics to evaluate policy. However, the definitions are not neutral, and have been adopted by the press, and subsequently, in everyday language. In reality, the opposition of allochthonous versus autochthonous creates a dichotomy between 'foreigners' and 'Dutch'. The stretching of the definition to second and third generations makes this dichotomy permanent: in other words, it becomes a discursive impossibility for descendants of Turkish and Moroccans to ever become Dutch. I use the terms allochthonous and autochthonous as a reference to Dutch daily language, even though these terms are less familiar to non-Dutch readers. Nonetheless, chapter 7 discusses in-depth how the girls' own understanding of their ethnicity further complicates this dichotomy.

Appendices

Appendix II: Ethnic Descent, Experienced Ethnicity and Religion

Name	School	Descent mother	Descent father	Experienced	Religion
Aliye	Gunning	Turkish	Turkish	Dutch	Muslim
Amisha	Gunning	Surinamese	Surinamese	Hindustani	Muslim
Betty	Gunning	Cape Verde	Portugese	Portugese	Christian
Beyhan	Gunning	Turkish	Turkish	Turkish	Muslim
Bianca	Gunning	Dutch	Dutch	Dutch	Catholic
Caruna	Kantlijn	Surinamese	Dutch	Dutch	Hindustani
Chemae	Gunning	Moroccan	Moroccan	Moroccan	Muslim
Consolacion	Gunning	Colombia	Argentina	Sp.Columbian	Catholic
Dilara	Gunning	Turkish	Turkish	Turkish	Muslim
Esther	Kantlijn	French	Dutch	Dutch	None
Gülen	Gunning	Turkish	Turkish	Turkish	Muslim
Jenna	Kantlijn	England	Ghana	Dutch	None
Katia	Kantlijn	Russian	Polish	Half-Russian	Alternative
Laila	Gunning	Moroccan	Moroccan	Moroccan	Muslim
Madelief	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Marisol	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Maud	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Mette	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Mickey	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Naoul	Gunning	Moroccan	Moroccan	Moroccan	Muslim
Nazli	Gunning	Turkish	Turkish	Turkish	Muslim
Noa	Kantlijn	Dutch	American	Dutch	None
Nursen	Kantlijn	Turkish	Turkish	Half-Turkish	Muslim
Odecia	Kantlijn	French	Surinamese	Dutch	None
Priscilla	Kantlijn	-	-	Dutch	-
Radia	Gunning	Moroccan	Moroccan	Dutch	Muslim
Romeysa	Gunning	Moroccan	Moroccan	Moroccan	Muslim
Roos	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Sophie	Kantlijn	Dutch	Russian	Dutch	None
Thirza	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None
Vanessa	Kantlijn	Dutch	Dutch	Dutch	None

Appendices

Appendix III: Topic List In-depth Interviews

Family

- How many brothers and/or sisters have you got?
- How old are they and what do they do (work/school)?
- Are your parents still together?
- What is your dad's profession?
- What is your mum's profession?

Friends and leisure

- Are there many cliques in class? Which ones? (Can you describe them?)
- Who do you think is most popular in class?
- Do you feel popularity is important? Do you think it will be (even) more important next year in high school?
- Who are your best friends in class?
- Do you have many close friends outside school? (Roles and locations)
- What do you usually do after school? And at the weekend? (Locations and with whom)
- What time do you usually go to bed?
- What do you like to talk about the most with friends (boy/girl)? Which topics? (Continue to ask about talking about media)

Media

- Do you read magazines? Which ones?
- Do you have internet at home? (How many + in own bedroom)
- Do you have a stereo in your room?
- Do you have a TV in your room?
- Do your parents allow you to watch everything on TV?
- Do you play computer games? Which ones? Are you allowed to play all games?
- Some people say that computer games contain a lot of violence and they say this is bad for young people. How do you feel about that?
- Lately, the media have paid much attention to sex and other dirty things in music videos. They say this is bad for young people. How do you feel about that?

Appendices

Appearance

- How do you describe your style?
- Do you feel you look typically like a girl/boy?
- Can you describe what's typically girl-like? An example in class?
- Can you describe what's typically boy-like? An example in class?
- (If previous questions fail:) Imagine I am from outer space and I do not know what boys and girls are. I come to your class, so you are all fully clothed. Can you explain to me how I distinguish boys from girls?
- Is it important for you to look good? What does that mean to you, looking good?
- Is looking good also important for boys? (Continue to ask about specific boys/girls in class). Is looking good more important for boys or for girls? Why do you think that is?
- How do you decide what to wear in the morning? (If all your clothes are clean, and you're standing in front of your closet, what influences your choice?)
- Who is important in deciding what kind of clothes you wear? (Continue to ask about friends, media (magazines), parents)
- Do you ever wear skimpy clothing [blote kleding] like tank tops or crop tops?
YES: Why? NO: How do you feel about others who do?
- Do you think you'll dress differently next year in secondary school?
- Some girls (from this class/the other school) are going to wear a headscarf next year. How do you feel about that?

Ethnicity

- Can you describe your descent? In case of non-Dutch descent: Do you feel ...
- Do you ever feel Dutch? Why (not)? When? Can you explain to me what that is, a Dutchman?
- Do you ever feel like an Amsterdammer? Can you explain to me what that is, an Amsterdammer?
- Are you religious? (Or when sure: You are Muslim.) Is that important to you?
- Have you ever heard about "the multicultural society"?
NO: A multicultural society is a society with people with lots of different cultures and descents and they all live together in one country.
YES: What do you think it means?
BOTH: Does this mean anything to you personally?
- Is there anything else you'd like to tell me?

Appendices

Appendix IV: Topic List Visits Secondary Schools

About school

- Can you tell me something about this school?
- What is the difference between this school and your previous school?
- What kinds of people attend this school?
- [If school in different neighbourhood:] How does this neighbourhood differ from your own neighbourhood?

About friends

- What is your class like?
- Do you still see your friends from primary school? Who? How often? What about the boys?
- Did you make new friends? How? When?
- What kind of friends are these?

Peer pressure

- Do you feel it is more important now to be popular? In what way (not)?
- Do you think this is also/more important for the others in your class?

Appendices

Appendix V: Topic List Focus Groups

Introduction

Introduce Pauline. Round of names, explain audio taped.

Group interview 1: New school (10 min)

What are the differences in the new school?

Did you make many new friends?

Has popularity become more important?

Are there any other differences you want to talk about?

Focus exercise 1: Clothing (5 min per situation)

I'm going to present different situations to you. I would like you to think up the ideal outfit for those situations.

Attention points:

- Clothing: what – how long/short – colour etc.
 - Hair
 - Head
 - Shoes
 - Accessories?
1. The first day of school
 2. A school party
 3. Job interview for part time job
 4. Your first date with a boy

Focus exercise 2: Media (10 min)

You can throw a party at your house. Who do you invite? What will you be doing? Movie: what kind? Music: which kind?

Group interview 2: Media in school

Do you/many people have an MP3-player? PlayStation Portable?

How important is the ringtone on your mobile phone?

What do people talk about in school: television, pop music, games? How does that work?

Are there any groups that distinguish themselves through music, like skaters or Goths?

Are there any other groups? How do you recognise those? Differences between juniors/seniors?

Appendices

Appendix VI: Composition of the Focus Groups

Group 1: Same secondary school

Jenna	Kantlijn
Marisol	Kantlijn
Noa	Kantlijn
Roos	Kantlijn

Group 2: Same primary school A

Madelief	Kantlijn
Maud	Kantlijn
Sophie	Kantlijn
Thirza	Kantlijn

Group 3: Same primary school B

Aliye	Gunningschool
Consolacion	Gunningschool
Laila	Gunningschool
Naoul	Gunningschool
Nazli	Gunningschool

Group 4: Mixed group 1

Amisha	Gunningschool
Bianca	Gunningschool
Mickey	Kantlijn
Vanessa	Kantlijn

Group 5: Mixed group 2

Caruna	Kantlijn
Bianca	Gunningschool
Gülen	Gunningschool
Mette	Kantlijn

Non-participants

		<i>Reasons</i>
Betty	Gunningschool	abroad
Beyhan	Gunningschool	unreachable
Chemaë	Gunningschool	abroad
Esther	Kantlijn	declined
Katia	Kantlijn	forgot
Nursen	Kantlijn	unreachable
Odecia	Kantlijn	sick + on holiday
Priscilla	Kantlijn	abroad
Radia	Gunningschool	unreachable
Romeysa	Gunningschool	unreachable

Appendices

Appendix VII: Original Interview and Focus Group Quotes

All interviews were conducted and transcribed in Dutch. I translated relevant quotes into English only in the final phase of writing down. I tried to keep as closely as possible to the originals, including pauses, mistakes and expressions. This appendix provides the original Dutch texts, ordered per section for easy reference.

5.4 The teacher, the parent, and the pupil

Bianca: Maar de meester zei dus tegen mij. Nee, wacht. Ik zal het anders zeggen. Je weet wel dat ik me een beetje teruggetrokken voel? En toen zei de meester van je mag gewoon schoppen als iemand jou schopt en Nazli schopte mij onder de tafel, dus ik schopte terug. Toen zegt Nazli dat tegen de meester, 'meester ze schopt me'. Toen zei ik 'nee, jij schopte mij ook'. Toen zei de meester 'soms is het ook goed om terug te schoppen' en toen zei iemand, volgens mij Said, zei van 'omdat ze tata is', weet je. Maar toen zei de meester 'ja er mag niet geschopt worden'. Terwijl zij eerst begon.

5.5 Friends, cliques, and hierarchies

Linda: Zijn er in de klas veel groepjes? Kan je die beschrijven?

Radia: Ja, een paar wel. Zoals, uhm, meisjesgroep. En de jongensgroep.

Linda: Ja, en tussen de meisjes en de jongens, zijn daar dan ook weer groepjes? Zijn er ook weer groepjes onder de jongens en onder de meisjes?

Radia: Nee.

Linda: Nee?

Radia: Nee.

Linda: Die horen allemaal bij elkaar?

Radia: Een paar meisjes zijn alleen dus, eh, dus een groep meisjes, twee groepjes meisjes.

Linda: Ja, wie zitten daar dan in?

Radia: Uh, Aliye en Consolacion en Naoul en Beyhan en Romeysa en Chema en Laila en soms ikke.

Gülen: Omdat zij het meest iets durven en als ze iets durven, echt hebben mensen aandacht bij hun.

Linda: En dat is voor de jongens en de meisjes hetzelfde?

Gülen: Ja, eigenlijk wel.

Consolacion: En ook als je er anders uit ziet weet je, bijvoorbeeld je bent dik, dan nemen mensen je dat kwalijk terwijl je er zelf ook niks aan kan doen.

Linda: Is dat erg als je dik bent?

Consolacion: Nee, eigenlijk niet maar zo zien andere mensen het wel.

Li: Ja...

Appendices

Consolacion: En als je denkt van 'het is niet erg' en andere mensen gaan anders denken dan jou, dan denken ze van 'jij bent niet populair ga maar onderaan staan', denken ze... zoiets. Basma is net op het nippertje omdat ze dik is.

6.1 Introduction

Linda: Wat zijn de verschillen tussen de Kantlijn en de nieuwe school?

Jenna: Te veel. Alles eigenlijk.

Roos: Ik ben het vergeten.

(...)

Linda: En Roos, jij zei van 'Ik ben het eigenlijk al weer vergeten'?

Roos: Nou kijk... Op de basisschool... [Je voelt het op een gegeven moment], dus dat is wel saai, en zo.

Marisol: Maar toen... Maar in het begin, de eerste week op de middelbare school, had je echt zoiets van 'oh mijn God, wat moet ik nu doen', maar later was dat heel normaal, dan ben je er een beetje doorheen, dat je het vergeten bent op de basisschool.

6.3 Perceived differences

Linda: En vinden jullie dat jullie zelf ook veranderd zijn?

[Stilte]

Mette: Hmm. Wel een beetje. Je bent meer ja... Ik ben wel meer eh... Ik weet niet. Eigen mening gekregen.

Linda: Ja?

Mette: Ja, maar verder is er niet zo heel veel veranderd. Nou, ik doe minder. Ik doe nu veel minder eigenlijk dan op de basisschool.

Maud: Nou ik zit nu op de Montessori school dus ik moet nu om de zes weken werken en dat moet je dan allemaal inplannen. En eh nou het is gewoon sowieso een veel grotere school en eh er zitten veel meer kinderen op.

Linda: Hoe merk je dat dat het zo groot is?

Maud: Nou eh eigenlijk is het niet zo heel groot want ik zit in het D gebouw en dat is eh dat is wel wat groter dan de Kinkerhoek was. En dan heb je nog het B gebouw en het E gebouw en het A gebouw en het C gebouw

Marisol: Het lijkt me nu echt heel raars als je... Als je op de basisschool komt en ze zeggen: 'Oké, ga maar aan je tafeltje zitten en...

Jenna [instemmend]: Als ik moet, ja... En een laatje ...

Marisol: Nu heb je alles in je tas, en zo, en...

Jenna: Of in je kluisje.

Noa: Dus je moet allemaal andere klaslokalen ... Je gaat steeds naar een ander klaslokaal. En je hebt steeds andere leraren. En, en als je pauze hebt ben je, zeg maar, niet met met je leraar, of zo. Dan ga je niet naar naar buiten, of zo. Dan mag je gewoon in kantine, of je mag zelf naar buiten, of

Linda: Ja. Maakt dat uit dat er geen leraar meer bij is in de pauze?

Appendices

?: Is juist leuk.

Jenna: Maar ook, op een bepaalde manier, vind ik dat we op het middelbare school vrijer zijn, maar dan ook weer niet. Ik bedoel, op de basisschool dan moest je soms naar buiten en dan mocht je niet binnenblijven. Maar op de middelbare school moet je ook je huiswerk maken en moet van alles en nog wat, wat je op de basisschool niet hoefde.

6.4 Changes in friendship

Sophie: Ik zat naast de grootste nerd van de klas [gelach], dat was mijn ervaring, er kwam meteen z'ou jongen naast me zitten: hallo! en dan 'hai ha.' (...) Nee maar, nu blijkt het wel maar geen nerd te zijn maar niet heeel de bink van de klas ofzo..

Linda: Ja

Sophie: Maar hij kwam daar zitten, en toen kwam er ook nog een jongen naast me zitten en hij was ook nog een beetje zo ja ik weet niet, en iedereen zo aankijken en oh! ik voelde me een beetje ongemakkelijk omdat je niemand kent en dan zit je daar.. Ja inderdaad dan denk je wat doe ik hier, maar het viel wel mee..

Linda: en als je daar nu op terug kijkt? Had je dat ook Thirza?

Thirza: O nee, ik zat zeg maar, ik zat gelijk ehm zeg maar... We zaten in rijen en ineens zaten er allemaal meisjes naast me en die begonnen tegen me te praten en we waren al gelijk een heel clubje en ik dacht zo van oké, toen ik had gelijk zo van ehm.. ja

Sophie: Zij hadden geluk, zij zaten de dag voordat ze naar school gingen een kennismakingsdag. 's Avonds.

Aliye: Maar toen hadden we kijk, een kennismakingsdag. Dus toen kwam er zo een meisje, zei ze ja, ben je Turks en zo, hoe oud ben je, ja, eigenlijk zo, ja, zo krijg je dan vrienden.

Linda: Mensen komen gewoon naar je toe en die vragen wat dingen?

Aliye: Ja.

Linda: En bij jou vroegen ze van ben je Turks? Is dat belangrijk dat je vriendinnen ook Turks zijn zeg maar?

Nazli: Ja

Linda: Ja Nazli, waarom?

Aliye: Bij mij niet echt.

Laila: Nee bij mij ook niet als ze maar lief zijn en leuk, grappig.

Linda: En [naam van eerder genoemd vriendinnetje], is dat een Marokkaans meisje?

Laila: Nee, Turks

Linda: Turks, en jij Nazli, jij zei voor mij is dat wel belangrijk.

Nazli: Ja

Linda: Kun je daar wat over zeggen?

[Gelach]

Nazli: Wat is er? Ik weet niet, ik vind het gewoon belangrijk.

Linda: Ja, en zou je ook wel vriendin kunnen zijn met een Nederlands meisje?

Appendices

Nazli: Ja

[Gelach]

Linda: En met Marokkaanse meisjes?

Nazli: Ja

Linda: Maar vind je, waarom is het dan belangrijk dat iemand Turks is?

[Gelach]

Nazli: Je hoort toch te weten wat voor cultuur ze hebben en zo.

Consolacion: Ik ga niet om met tata's

Linda: Jij gaat niet om met tata's?

Laila [overlappend]: Ik wel

Consolacion: Nee, Nederlanders nee.

Linda: Nee, waarom niet?

Consolacion: Ik weet niet.

Laila: Waarom? Dat ben je toch zelf?

[Gelach]

Consolacion: Nee.

Maud: Maar ik dacht niet echt dat ik al die mensen zou leren kennen enzo, dat het echt mijn klas werd. Maar nu is het toch wel heel erg vertrouwd allemaal enzo, nou nog niet zo vertrouwd als dat zij [verwijzen naar Madelief-Sophie-Thirza] nu zijn, maar eh toch wel heel erg niet bij iedereen zeg maar, maar bij de meeste vind ik toch wel. Ja wel bij veel mensen thuis geweest enzo en het is toch wel heel close al.

6.5 The popularity hierarchy

Maud: Ja in de onderbouw let je nog heel erg op wat je aan hebt enzo, let je ook heel erg op. Nou eigenlijk niet, nou je gaat wel je eigen stijlje ga je proberen, wat je leuk vindt om te dragen en wat niet. En ja dat soort dingen en... Maar in de bovenbouw vooral... Mijn zus en haar vriendinnen, die willen gewoon echt zo snel mogelijk van school af, die hebben wel hun eigen kleren ofzo, maar dat zijn eigenlijk meer, je ziet eigenlijk geen verschil tussen..

Linda: En Sophie, vind jij dat uiterlijk belangrijk is geworden?

Sophie: Eh, eh, nou nee niet echt het is niet zo dat je een speciaal merk moet hebben ofzo, maar je ziet wel dat je toch ehm nou bijvoorbeeld bij ons in de klas was een tijdje heel veel mensen Björn Borg onderbroeken.

?: Allemaal van die boxers.

Sophie: Nou dat is wel leuk maar eh ik ga niet mijn geld daar aan uitgeven, dan doe ik wel een andere onderbroek aan weet je. Of sommigen ook dan heeft ze - dan zegt ze 'ik voel me niet lekker als ik geen onderbroek met iets leuk erop heb' ofzo, dan denk ik ja je doet er toch een broek overaan.. Nou dat vind ik een beetje onzin. Ik vind het niet zo heel belangrijk, want je wilt een beetje leuk eruit zien ofzo, maar ik ga niet mijn kledingstijl op mijn klas aanpassen, echt niet.

Iris: nee ga ik ook niet doen, ik ben niet achterlijk ofzo...

Appendices

Linda: Oké, hield jij er zelf ook rekening mee dat anderen je zo beoordeelden?

Sophie: Ja heel erg.

Allen: Ja he?

Maud: Alleen maar je leukste kleren aan enzo.

Gülen: Ik weet niet, dat je... Niet echt. Je wilt wel aandacht, maar niet echt zo veel.

Linda: Ja. Mette?

Mette: Ja. Niet opvallen. Gewoon, zoals anderen.

Linda: Zoals anderen. Caruna?

Caruna: Ja ook. Niet opvallen.

7.2 Gender

Linda: Vind je dat je er typisch meisjesachtig uitziet?

Gülen: Ja, ik denk het wel.

Linda: Je denkt het wel? En waarom dan?

Gülen: Ja gewoon, ik trek niet als een jongen aan.

Linda: Ja wat is dan typisch jongensachtig?

Gülen: Ja gewoon. Kleren die voor jongens passen.

Linda: Vind je dat je er typisch meisjesachtig uitziet?

Katia: Eh, ja ik vind dat ik wel... Ik vind niet echt dat ik meisje-meisje, helemaal meisje ben, maar dat ik zeg maar... Je hebt meisje-jongen of jongen-meisje, maar dan heb ik zeg maar... [lacht] Heel ingewikkeld... Meisje-jongen en daarna nog... Nee meisje-meisje en dan helft... En kwart jongen, dus driekwart is zeg maar voor mij jongen, want ik houd heel erg van avontuurlijke dingen enzo, bungeejumpen wil ik vooral doen en skydiven.

Consolacion: Een meisje dat met de benen over elkaar zit, die niet zo zit zeg maar. Ik zit gewoon zo als ik daar zin in heb, maar mijn moeder zegt: 'Je moet gewoon zo zitten, met je benen bij elkaar'.

Noa: Mette die doet wel echt jongensdingen soms. Dan weet ik wel gewoon uit mezelf dat ze een meisje is. Maar ik vind haar ook niet echt op een jongen lijken, maar dat komt omdat ik haar echt goed ken.

Linda: Hoe zou je jouw stijl beschrijven?

Esther: Sportief, maar toch weer niet te jongensachtig ofzo.

Linda: Oké, dat zijn namelijk mijn volgende vragen. Vind je dat je er typisch meisjesachtig uitziet?

Esther: Nee.

Linda: Waarom niet?

Esther: Omdat ik altijd sportkleren draag en dat is niet echt meisjesachtig.

Linda: Wat is dan typisch meisjesachtig?

Esther: Rok of een jurk of strakke spijkerbroek of een strak T-shirt. En dat draag ik niet.

Appendices

Linda: Hoe zou jij jouw stijl beschrijven?

Mette: Eh, sportief.

Linda: Ja.

Mette: En ja een beetje groot en loshangend.

Linda: Groot en loshangend, ja.

Mette: Ja, en eh, ja.

Linda: Oké. En vind je dat je er typisch meisjesachtig uitziet?

Mette: Nee.

Linda: Nee? En wat is dat dan, typisch meisjesachtig?

Mette: Eh, rokjes en een beetje strakke dingen eigenlijk.

Esther: Nou, echt zeg maar, skatebroek en dan bijvoorbeeld met een trui of een T-shirt met echt heel veel tekst. En gangsterkleren.

Linda: Wat zijn gangsterkleren?

Esther: Zeg maar, Daan heeft dan zo'n broek en zo'n shirt en dat is dan heel wijd. En dat heeft Lars ook en Niels heeft een New York Yankees pak, da's toch typisch jongensachtig.

Mette: Van die afzakkende broeken. Dat vind ik echt niet normaal. Het ligt eraan hoe laag je hem doet eigenlijk. Ook van die grote T-shirts enzo, eh, sportschoenen. Ja, dat was het wel zo'n beetje.

Sophie: Wel ja. Ik ben nou niet heel erg tomboy. Eerst wel. Eerst had ik... Nu heb ik ook een paar rokjes, maar in groep 5 ofzo heb ik geen enkel rokje, was het heel bijzonder toen ik een rokje had gekocht. Nu niet meer zo heel erg, maar soms wel.

Linda: Hoe denk je dat dat komt, dat dat veranderd is?

Sophie: Nou ik denk dat je toch wat ouder wordt. Ik weet het niet eigenlijk. Op een gegeven moment zie je mensen die toch een heel leuk rokje aan hebben en dan denk je: 'Ja, dat is ook wel heel leuk'. Eerst was het ook meer dat ik niet durfde ofzo, dan denk je van: 'Hmm, zo bloot'. Ik weet niet, naarmate je ouder wordt ofzo denk ik wel. Geen flauw idee eigenlijk.

Madelief: Samantha draagt wel heel veel roze. Dat vind ik echt zo'n, echt zo'n meisje, echt zo...Echt zo'n meisje, maar ze heeft ook heel veel tases, ze heeft er wel twintig of zo..

Jenna: Ik denk dat Samantha er wel meisjesachtig uitziet. Qua gezicht en haarstijl vind ik haar dan wel weer wat stoerder, maar dan qua kleding vind ik haar wel het meest meisjesachtig denk ik.

Linda: Kun je jouw stijl beschrijven?

Vanessa: Weet ik niet. Gewoon normaal. Ik hou van roze, veel roze. Ja roze [lacht].

Linda: Okay, en vind je dat je er typisch meisjesachtig uitziet?

Vanessa: Ja, want sommige kinderen zien er best wel jongensachtig uit.

(...)

Appendices

Linda: Okay, en jij zegt van niet... dat jij er heel anders uitziet...

Vanessa: Ja, want hun willen geen make-up, dat vind ik heel erg meisjesachtig... En ja gewoon nagellak of een beetje meisjesachtige kleding. Hun dragen ook nooit roze ofzo.

Linda: En draag jij veel make-up?

Vanessa: Nou in het weekend bijna altijd en soms naar school en voor de rest op feestjes of na school ook wel eens.

Odecia: Misschien omdat meisjes meer met hun ogen... Zo'n oogopslagverleiding doen, weet je wel? En jongens meer met hun... met hun doen en meisjes meer met hun uiterlijk enzo, weet je wel? Als meisjes een jongen willen versieren doen ze dat meestal met de buitenkant en met de wimpers enzo, weet je wel? Als de jongens een meisje willen versieren doen ze het meestal met stoer en bla bla bla, dus dat ligt niet meer aan uiterlijk dan bij meisjes.

Maud: Aan hoe de vormen in je gezicht zijn enzo, daar kan je niks aan doen enzo. Maar als je gewoon een beetje dat je wel ja eh je wel je haar kamt enzo, en dat je het niet nooit wast enzo, ja dat je niet allemaal vlekken op je kleren hebt enzo, ja dat soort mensen daar ga ik niet mee om. Maar dat zijn ook vaak van die types die denken van de wereld 'kan me niet schelen' enzo. Daar hou ik gewoon niet zo van.

Linda: Wat betekent dat dan als je verkering hebt?

Odecia: Nou het is... ik bedoel ik voel me echt zo gemakkelijk en bijzonder bij Lars. Hij maakt me echt, hij kan zeg maar... me bijzonder voelen, weet je wel? En dan... dat vind ik gewoon echt heel fijn. Hij is gewoon heel leuk en mooi en knap en heel grappig en ik voel me bij hem ook heel gezellig enzo weetjewel.

Linda: Okay, en wat zijn dan dingen die je doet samen zeg maar?

Odecia: Zoenen natuurlijk en handjes vasthouden...

Linda: Zoenen-zoenen...?

Odecia: Niet zoenen-zoenen, want Lars en ik zijn wel klef natuurlijk, maar we zijn ook wel van... Ja ik wil niet echt om de vijf seconden zoenen. We zijn wel gewoon als een normaal stel, we zoenen wel vaak zeg maar... En nou wel vaak, heel vaak, en we houden elkaars hand vast en ik zit vaak op zijn schoot.

Linda: En is zoenen dan tongzoenen of gewoon zeg maar...

Odecia: Nou we hebben het wel een paar keer gedaan maar ik heb echt zoiets van: 'okay, ik heb mijn hele leven nog voor me om dat te doen, dus misschien kan ik nu wel van mijn jeugd gaan genieten'. Weet je wel? Dus ik had echt zoiets van laten we maar gewoon een lange, lange zoen doen in plaats van met de tong erbij.

7.2 Ethnicity

Consolacion: Mijn moeder is Colombiaans en mijn vader is Argentijns. Mijn vader heeft weer een vader die Iers is en mijn moeder heeft weer een moeder die... een vader die Indonesisch is, dus ik ben gewoon... Ik kan mijn uiterlijk niet beschrijven.

Appendices

Ik kan niet zeggen waar ik vandaan kom. Ik zeg gewoon 'ik ben Spaans... Ik ben Colombiaans', want eigenlijk is het dezelfde taal, Argentijns en Colombiaans. Dat is eigenlijk samen één ding.

Betty: Mijn vader komt uit Angola, maar hij is opgegroeid in Portugal. Mijn moeder is van Kaapverdise eiland, en zij is... Zij hebben hun, elkaar leren kennen in Nederland en mijn... Mijn oma en mij opa die zijn er samen, mijn oma die is hier in Nederland, in Rotterdam, maar mijn... Van mijn moeders kant en mijn opa die is gewoon daar in Kaapverdise eiland. Ze hebben wel contact, weet je, dat ze met elkaar praten enzo, maar niet dat ze samen wonen.

Linda: En je andere opa en oma zijn in Portugal?

Betty: Die is ook hetzelfde verhaal, van mijn vaders kant.

Linda: Ja, en als iemand vraagt 'waar kom jij vandaan', wat zeg je dan?

Betty: Ik zeg gewoon Portugal, want als ik helemaal ga uitleggen dat... Dat vind ik gewoon niet leuk, weet je, dan moet je het hele verhaal gaan vertellen, dan zeg ik gewoon in één keer gewoon 'ik kom van Portugal', klaar.

Maud: Eh, nou ja, je bedoelt zeg maar waar ik vandaan kom? Nou, volgens mij zelfs de overoverovergrootvader van mijn vader en moeder van mijn vader, van mij, die zijn Nederlands. En ook bij mijn moeder zo [lacht]. Dat is echt heel erg. Ik ben helemaal Nederlands dat vind ik echt heel stom.

Linda: Waarom is dat stom?

Maud: Nou ik vind het interessanter als je ook voor een klein deeltje uit een ander land komt.

Noa: Nou niet echt. Ik heb niet echt het gevoel dat ik het ben... Want ik praat ook nooit Amerikaans. Ik doe ook niet echt dingen wat daar hoort ofzo. Ik doe gewoon meer eigenlijk Nederlandse dingen.

Linda: Als ik aan jou vraag, waar kom jij vandaan? Wat zeg je dan?

Chemae: Niet uit Marokko. Nou, nee, ja, nee. Ik kom niet uit Marokko [lacht]. Ik woon hier, ik ben hier geboren en ja, ik ben hier geboren en ik ben niet uit Marokko gekomen naar hier.

Linda: Maar voel je je ook Nederlands?

Chemae: Een beetje.

(...)

Linda: Kan je een moment beschrijven als je je Nederlands voelt?

Chemae: Gewoon hier. Kijk, Marokko ga ik niet echt zo vaak naartoe. Een keer in de... Een keer in het jaar, bijvoorbeeld zomervakantie, alleen dat. Maar hier, ik werk... Ik werk... [lacht] Ik woon hier, klaar. Ik woon hier, elke dag ben ik hier. Daarom.

Aliye: Meer Nederlands en iedereen zegt: 'ben je Nederlands of ben je Turks. Laat me raden je bent Nederlands?' 'Nee ik ben Turks.'

Linda: Ja.

Appendices

Aliye: 'Oh, want je lijkt op een Nederlander', snap je?

Linda: En hoe ziet een Nederlander er dan uit? Vind je zelf dat je op een Nederlander lijkt?

Aliye: Nee eigenlijk niet.

Linda: Waarom niet?

Aliye: Weet ik niet.

Linda: Hoe ziet een Turkse er dan uit?

Aliye: Een Turkse ziet er vaak, soms, ja gewoon, of hoofddoek, dat is bij de één, of, je hebt geen blauwe ogen, want ik heb groenbruine ogen, daarom. En daarom denken ze gelijk: ja je bent Nederlander. Daarom.

Radia: Dat je Arabisch praat, Berbers. Eh, dat je niet veel dingen mag doen. Dat je... Wij geloven in Allah.

Amisha: M'n afkomst. Ik kom uit Suriname, maar daar heb ik eigenlijk niks mee te maken, dus ik ben niet echt Surinaams ofzo, maar iemand woont wel daar van me, mijn oom en mijn tante (...) Mijn stamming zoiets... Dus eigenlijk kom ik dan uit... Mijn voorouders komen dus uit India, dus ik ben eigenlijk Indisch. Zo'n beetje Hindoestaans, laat maar zeggen Hindoestaans. Maar onze afkomst is wel Suriname, dus meestal denken ze gelijk 'oh je bent Suriname, maar je lijkt er niet op'. Maar ik ben het... Nee het is eigenlijk ook niet. Nee eigenlijk snap ik het ook niet wat ik ben, want dan denk ik van ik ben gewoon ook een beetje Indisch, klaar. Indisch, Surinamers, Nederlanders, klaar.

Radia: Ik heb Islamitische afkomst.

Linda: Een Islamitische afkomst?

Radia: Ja. Bij Offerfeest eten we schaap.

Linda: Ja.

Radia: En bij Suikerfeest eten we koekjes, dan maken ze koekjes, dan eten we koekjes. Met suiker. Ennuh, je mag je wenkbrauwen niet epilieren.

Linda: Je mag je wenkbrauwen niet epilieren?

Radia: Nee.

Linda: Oké.

Radia: Ennuh, je mag niet met, bijvoorbeeld als jij een partner hebt en zo een man loopt naast je, dan mag hij niet ruiken dat je parfum op hebt.

Linda: Ben je moslim?

Chemae: Ja.

Linda: En is dat belangrijk voor je?

Chemae: Ja. Want als ik geen moslim was, dan was ik christelijk. En dan gaan ze tegen me zeggen 'ooh, jij bent geen moslim'. Net als Marcella, zij is de enigste met Kristy. Als ik haar was zou ik dat ook niet leuk vinden. Zij vindt het ook niet leuk.

Appendices

8.2 Appearance

Linda: Wat is dat dan? Typisch meisjesachtig?

Romeysa: Dat je je niet echt zo gedraagt als een jongen. En dat je gewoon jezelf blijft hoe je bent.

Linda: En wat is dan typisch jongensachtig?

Romeysa: Eh, zo hoe jongens doen ofzo. ... Die dragen jongenskleren, dragen jongensschoenen enzo.

Linda: Ja. Wat zijn jongenskleren?

Romeysa: Oh gewoon.

Linda: Nou stel je voor ik kom van een andere planeet en ik weet niet wat jongens en meisjes zijn en ik kom bij jullie in de klas, dus jullie hebben allemaal gewoon kleren aan. Hoe ga je dan mij uitleggen wat jongens en meisjes zijn?

Romeysa: [Stilte] Dan zeg ik gewoon eh... [Stilte] Dat ik bijvoorbeeld de kleren van de jongens en de meisjes.

Linda: Ja, maar hoe leg je dat dan aan mij uit?

Romeysa: [Stilte]. Dat weet ik niet.

Consolacion: Ja, hier moet je je gewoon aanpassen. Net als bij de wereld, je moet je gewoon aanpassen bij de wereld. Als het je niet bevalt dan heb je pech.

Sophie: Er is een verschil tussen Priscilla en Madelief. Nou, ten eerste de maat. Madelief heeft bijvoorbeeld ook heel vaak hele korte buiktruitjes ofzo, maar dat zijn geen buiktruitjes, ze koopt gewoon veel te kleine kleren eigenlijk. Dat vind ik niet mooi op zich. Priscilla heeft het ook heel vaak, maar ik vind bij... Ja ik weet niet... Ik vind het bij allebei niet mooi eigenlijk. Maar ja 'tuurlijk is er een verschil, bij Madelief zie je tenminste een beetje een strak buikje en bij Priscilla een beetje flub.

8.5 Conditions for the use of appearance

Linda: En als je dan nieuwe kleren gaat kopen, wie is dan belangrijk om te beslissen?

Esther: Ik.

Linda: Ja. En je moeder?

Esther: Nou, die neem ik alleen maar mee voor het geld.

Linda: Ja, die heeft er niets over te zeggen? En is ze het wel eens met wat je wil?

Esther: Ja, soms wel, maar soms ook helemaal niet.

Linda: Kan je een voorbeeld geven?

Esther: Met dit shirt.

Linda: Vond ze het niet goed? Hoezo niet, wat is daar mis mee?

Esther: Te duur ofzo en dan vindt ze hem te lelijk en dat het snel heel erg lelijk gaat worden.

Linda: Dit is een oranje KNVB T-shirt. Van Nike?

Esther: Ja, met de Nederlandse vlag. En een voetbal. Maar het is gewoon een shirt. Ja maar dit vond ze niet leuk.

Linda: Er stond Nederland op de achterkant en dat vond ze?

Appendices

Esther: Stom.

Linda: Ja.

Esther: Toen zei ze dat ik net zo goed een gewoon Nederlands elftal shirt kon kopen en dat ging ik natuurlijk niet doen.

Linda: En als je nou nieuwe kleren gaat kopen, wie zijn dan belangrijk daarbij?

Bianca: Mijn ouders, want die hebben het geld. Want ik heb deze broek gekocht voor 30 euro en dat vond mijn moeder eigenlijk te duur. Maar ja, ik dacht van, wat doe je dan, want nog goedkoper krijg je ze niet denk ik. En toen, ja want, ze hebben best wel leuke broeken maar ze zijn echt 40, 30... Ja, zei mijn moeder 'vraag dan kleren voor je verjaardag'. Maar ik dacht, ja wat maakt dat nou uit, ik wil liever iets hebben voor mijn verjaardag wat ik bijna nooit krijg. Want kleren kan je zo kopen weet je, maar iets voor je verjaardag, iets speciaals wil ik hebben voor mijn verjaardag, iets wat je niet elke dag krijgt. Niet eten of zoiets, dat soort dingen. Ook geen kleren, ook geen schoenen.

Katia: Nou dat het een beetje los is, dat het lekker zit. Niet te duur, want als het te duur is dan zit je echt zo stijf van 'niet stuk maken'. Bij mij worden witte dingen echt heel snel vies.

9.1 Influence spheres

Nazli: Kijk Betty heeft bijvoorbeeld korte rok aan tot hier.

Linda: Halverwege je bovenbeen?

Nazli: Ja bovenbeen, en dat vindt mijn moeder niet goed. Mijn moeder zegt: 'Ja, jongens gaan naar je kijken enzo'. Dat is ook zo. Jongens kijken zo naar Betty.

Linda: Zou je dat zelf wel aan willen, zulke kleren?

Nazli: Durf ik niet.

Linda: Durf je niet?

Nazli: Toen ik klein was – weet ik helemaal niks van – Durfde ik helemaal niet zo naar buiten te lopen, bloesje zo. Dan durfde ik helemaal niet.

(...)

Linda: Maar je zei van vroeger droeg je wel eens een kort topje ofzo. Maar dat kan je niet meer herinneren wanneer je daarmee gestopt bent?

Nazli: In groep zes.

Linda: In groep zes? Oké. Wat vind je van meisjes die van die korte truitjes aan hebben waarbij je je buik kan zien?

Nazli: Nou dat vind ik helemaal niet goed. Ik vind dat ze dat voor jongens doen. Vind ik. Sommigen hebben een hele korte rok aan. Zonder panty, zonder niks, zonder broek. En ik vind dat ze dat voor jongens doen. Vind ik.

Linda: En dat zou je zelf nooit doen?

Nazli: En u wel?

Linda: Ik zou dat wel eens aantrekken, ja.

Nazli: Ja?

Linda: Ja.

Appendices

Nazli: Vindt u dat mooi?

Linda: Ik vind dat wel mooi.

Nazli: Ik vind het ook mooi, maar ik weet niet [ineens verlegen], ik durf het niet aan te trekken. [Stilte] Maar u heeft toch al een vriendje?

9.2 Family

Thirza: Nee, maar eh 'tis, ja, veel kinderen zitten televisie te kijken, maar... ik heb niks met televisie kijken. Dus...

Linda: Hoe denk je dat dat komt dat andere kinderen dat dan wel hebben en jij niet?

Thirza: Omdat ik zeg maar een pleintje achter heb waar ik heel vaak speel... En andere kinderen niet. En ik, ik vermaak me dan gewoon veel met andere dingen en tis me nooit geleerd tv kijken... Het is me altijd geleerd dat ik alleen het nieuws mocht kijken of 'Klokhuis' en 'Sesamstraat'...

Linda: Want je zei dat je wel kijkt naar TMF enzo, zie je dan wel eens zulke videoclipps?

Naoul: Nee. Ja. Soms. Maar dan doe ik teletekst.

Caruna: Er was een meisje op het strand die gewoon in een string rondliep... En die was ook jonger dan mij.

Linda: Okay, en wat vind je daarvan?

Caruna: Euhh!! In één woord te zeggen!

Linda: Euhh?

Caruna: Ik vond het een beetje... Zoals... Mijn moeder zegt altijd 'ordinair', dus ja, dat woordje.

Linda: Als je nou kleren gaat kopen, wie zijn dan belangrijk daarbij?

Gülen: Mijn moeder meestal. Want ik ga altijd met mijn moeder winkelen om kleren te kopen enzo. Mijn moeder heeft ook een smaak, zij is ook een meisje. Dus zij weet ook hoe, wat meisjes enzo aandoen. En met mijn vader kan ik dat niet, want mijn vader houdt echt van dichte kleding. Daarom.

Linda: Ja, dat het allemaal heel dicht is?

Gülen: Ja, niet echt heel dicht. Maar mijn vader heeft niet echt een smaak van meisjes.

Linda: Ja [gelach], en je moeder heeft wel een leuke smaak?

Gülen: Ja, die wel.

Linda: Je moeder heeft zelf ook wel leuke kleren vind je?

Gülen: Ja.

10.2 The politically correct repertoire

Consolacion: Als je gepest wordt zeg maar, kan dat erge gevolgen hebben daarop, maar ook na schooltijd. Dat is wel erg. Op films zie je ook dat die kinderen ook misschien wel zelfmoord aan het plegen zijn, dus dat is wel erg. Als je alleen maar daardoor... omdat je dik bent, daardoor ga je je minderwaardig voelen dan anderen, dan is dat geen reden om zelfmoord te gaan plegen.

Appendices

Odecia: Ik kan gewoon vriendinnen zijn met iedereen. Het maakt niet uit hoe je eruit ziet of welk geloof je hebt ofzo. Het gaat er gewoon om dat je aardig bent en dat je elkaar vertrouwt enzo. Dus ik vind het niet echt aan uiterlijk liggen om iemand als vriendin te hebben. Ik bedoel ik kan ook gewoon een prachtig mooi meisje als vriendin hebben of een lelijk eendje ook als vriendin.

Laila: Ik vind het maar een saai land, bij Marokko wonen allemaal Marokkanen en bij Suriname allemaal Surinamers enzo. Lijkt me saai. Je wilt ook andere mensen leren kennen van hun geloof enzo. Dat vind, dat lijkt me wel leuk.

Esther: Dat ik vind dat juist goed, want dan leer je elkaar kennen. Bijvoorbeeld in dorpjes ofzo dan is het wel uitgesloten dat er allerlei mensen komen. Het zijn eigenlijk alleen maar Nederlanders. En dan mogen er op sommige clubs juist geen zwarte mensen komen, of wel komen, maar niet spelen bij die club. En het is juist goed als er ook van andere afkomsten spelen, want dan is het wat leuker. En het is leuk om met andere mensen te spelen, anders is het zo saai.

Noa: Je bedoelt Marokkaanse en zulke? Dat is gewoon voor hun geloof. Ik vind wel dat ze dat mogen. Want als je gelooft... dat je dan iets. Ik weet niet wat ze dan geloven maar, als je dat voor je geloof doet vind ik wel dat het mag.

Marisol: Maar... dat moet voor hun geloof... Goed, nou als dat moet dan moet je dat gewoon op doen. Ik vind het wel stom dat ze op sommige scholen hebben gezegd dat je er geen hoofddoekjes meer mocht dragen omdat je ook geen petten meer hebt. Dat vind ik wel onzin, dat is gewoon voor hun geloof, dat ze dat moeten. En dan moeten ze dat gewoon lekker gaan dragen.

Linda: En wat vind je van meisjes die dat [buiktruitjes en topjes] wel dragen?
Beyhan: Hangt ook van hun geloof af. Als ze christelijk zijn dan vind ik het niet erg.

10.3 The repertoire of choice

Maud: Dat vind ik voor die kinderen vind ik het nogal zielig als ze dat doen voor hun ouders omdat dat moet. Maar als ze het zelf willen, ja dan vind ik het ook wel iets moois hebben. Dat ze dat geloof echt trouw willen zijn, dus op die manier vind ik het wel goed.

Linda: Een aantal meisjes uit de klas gaat volgend jaar een hoofddoek dragen. Wat vind je daar van?

Romeysa: Vind ik juist goed.

Linda: Ja?

Romeysa: Maar ik ga het niet gelijk meteen dragen.

Linda: Nee? Waarom niet?

Romeysa: Ik moet eerst klaar voor zijn.

Linda: Hoe weet je dan dat je er klaar voor bent?

Appendices

Romeysa: Gewoon, dat voel ik in mijzelf.

Linda: Ja. En wanneer denk je... Dat is moeilijk om te zeggen natuurlijk, maar wanneer denk je dat dat is?

Romeysa: Weet ik niet. Misschien zeventien ofzo.

Linda: Ja. En is dat belangrijk voor je, om later een hoofddoek te gaan dragen?

Romeysa: Ja.

Linda: Kan je daar nog iets meer over vertellen?

Romeysa: Nee.

Aliye: Dat heb ik eigenlijk nooit aangetrokken, maar gewoon als ik thuis ben, dat wel maar ik mag het wel van mijn ouders aantrekken. Maar ik weet niet, weet je, ik voel me er niet lekker in.

Linda: Nee? En wat vind je ervan als anderen wel zulke kleren aantrekken?

Aliye: Het is hun eigen keus, ik kan er helemaal niks over zeggen, weet je. Maar als ik het niet leuk vind ga ik ook niet naar hen toe en ga niet zeggen 'ik vind het niet leuk, trek het uit', weet je. Het is hun eigen keuze.

Consolacion: Toen zei ik van 'kom maar', je weet toch. Toen had ik haar met open armen ontvangen eigenlijk in ons groepje, maar toen had ze me verraden bij de meester voor iets weet je, terwijl het maar een grapje was. Toen mocht ik haar niet meer, want zulke mensen... dat haat ik echt.

Linda: Ja, verraden is heel erg?

Consolacion: Ja, daar hou ik helemaal niet van, toen heeft ze het volledig verpest. (...)

Linda: Vind je het dan niet meer zielig?

Consolacion: Zij heeft mij verraden, waarom zou ik het nu nog zielig vinden? Bijvoorbeeld als ik nu nog medelijden met haar heb, misschien verraadt ze me dan nog een keer.

10.4 The repertoire of authenticity

Thirza: Ja maar het ligt er ook vooral aan hoe je zelf bent, hoe je je kleedt, want als je dan zeg maar volgens dit schema waar wij nu zitten te verzinnen... Als je dat gaat dragen dan moet je wel zo zeg maar zijn.

Linda: Is het voor jou belangrijk om er goed uit te zien?

Romeysa: Nee.

Linda: En hoe komt dat dan dat, dat voor jou niet belangrijk is?

Romeysa: Gewoon ik draag voor mezelf.

Linda: De eerste situatie is 'de eerste schooldag'.

Jenna: Ik weet het al. Ik zou haar iets, zegmaar, niet al te speciaals, zegmaar. Nou als ze als ze wel heel veel mooie kleren heeft dan kan het wel, maar als ze maar een paar...

Linda: Bedenk maar dat je het een beetje zelf bent, zegmaar. Hoe je het voor jezelf zou doen.

Appendices

Jenna: Ik zou heel erg mezelf. Ik zou echt... Ik zou niet iets heel speciaals met allemaal mooie grote kettingen die heel erg... Ook al zijn ze heel erg in. Als ik ze zelf bijna nooit zou dragen, dan zou ik dat dus...

Linda: En waarom zou je dat dan niet doen voor de eerste schooldag?

Jenna: Ja, want als ik dan... Als ik dat dan de eerste schooldag aandoe, dan heb ik, bijvoorbeeld, voor de volgende dag zou als ik dan niet zoiets speciaals heb, misschien denken ze dan van 'Ja, je hebt één keer iets moois en de rest eh...'

Noa: Maar nu is ze echt héél anders.

Roos: Ja, maar ze wist ook nog niet echt zeker of ze het wel wou, en zo, al... Dus toen... Maar ze had het al de eerste schooldag aan en daarna, toen had ze het niet meer aan, maar toen dacht ik echt zo van 'Ja, waar is dat ene meisje nou?', want je zag...

Linda: En vond je dat stom dat ze eerst dat ene had gedaan en toen dat andere deed?

Roos: Nee, het viel wel mee maar... Want we dachten eerst ook wel... Ik ... Tenminste, ik dacht eerst ook wel van 'ja', maar het is een beetje raar om dan de eerste schooldag het aan te doen en de tweede schooldag niet.

10.5 The repertoire of normalcy

Linda: Hoe zou je jouw stijl beschrijven?

Marisol: Eh... [stilte] weet ik niet. Gewoon normaal...

Li: Gewoon normaal ja...

Marisol: Ik vind het niet heel erg stoer of heel erg sexy ofzo, gewoon normaal.

Mickey: Nou ze doen heel erg, ze doen de hele tijd heel kinderachtig enzo. En ze zien er een beetje stom uit.

[Gelach]

Linda: Ja, kan je dat een uitleggen?

Mickey: Nou..

Pauline: Wat is stom?

Vanessa: Andere kleren dan normaal.

Mickey: Ja, maar dat is op zich niet zo erg, maar ik bedoel het kan gewoon niet.

[lacht] En hun haar, het zit ook vaag.

Pauline: Hoe herken je een nerd?

Noa: Aan z'n kleding.

Roos: Aan hoe hij eruit ziet en hoe hij zich gedraagt.

Noa: Hij heeft gewoon driekwart broeken.

Roos: En sandalen met sokken en zo dan zo een beetje van dat gekke haar dan heeft ie z'n tas zo helemaal zo boven in z'n nek zitten.

Linda: Ja. Vaag. Oké, dan weet ik nog niet heel veel meer...

Mickey: Nou kijk, bijvoorbeeld een jongen uit mijn klas die heet [naam], nou dat verklaart al een hoop. Maar, en die heeft zijn haar, die pakt gewoon gel zo en dat stopt ie er zo in en dan is ie klaar. Dat ziet er echt niet uit.

Appendices

Amisha: Dus dan, maar dan doet ie geen riem aan. Dat eh, oké. Dus eh, hij doet heel meisjesachtig. Dus als we gaan gymen, dan rent ie als een meisje. Echt zo grappig! En eh, en hij is ook een soort van betweter. Ja zoiets. En dan zijn haar, ieuw! Echt, nee is niet goed! Van voren is het echt niet goed, van achter ook al helemaal niet. En hij houdt ook altijd zijn boeken bij zich. En hij.. ja echt zo'n nerd.

Jenna: In ieder geval niet iets wat heel erg bij elkaar vloekt. Dat moet je niet aan gaan doen. [gelach]

Linda: En wat bedoel je met 'vloeken'? Roze en rood samen, of...?

Jenna: Nee, paars en oranje, ofzo.

Marisol: Dat heeft [naam] trouwens alijd; dat meisje [onverstaanbaar]. Dan heeft ze [lacht]... eh wat was het ook alweer? Nou, heel vaag in ieder geval. Had ze een lichtgroene joggingbroek – een beetje appeltjesgroen – en dan zo'n roze T-shirt erboven en dan een felrode tas.

(...)

Linda: En zeg je daar normaal wat van?

Marisol: Als iemand er niet... Als we vinden dat iets vloekt, of zo, dan zeg ik wel van 'dat vloekt echt', of zo. Of 'Dat ziet er niet uit', of ...

Noa: Ik vind dat zielig.

Jenna: Ik zeg dat niet tegen de persoon, want dat vind ik zielig. Ik ga niet van 'ieuwh, dat vloekt'. Als ze, zeg maar, vragen wat ik er van vind, dan zeg ik zelf van 'ja, ik zou het zelf nooit dragen, maar ik vind het op zich wel leuk'.

Linda: Bevalt het je, want je hebt hem nu een tijdje af. Hoe is het om hem af te hebben?

Amisha: Heel anders, want toen ik hier kwam begonnen ze te schelden, van 'oh kijk, zij met die hoofddoek' en was ik meestal eenzaam, omdat ze dachten van oh ik ben anders met die hoofddoek en ja... Nu ik mijn hoofddoek af heb, doet iedereen nu aardig tegen me.

Naoul: Misschien, heel misschien in de tweede.

Linda: Ja, hoezo?

Naoul: Weet ik niet.

Linda: Ja. Is dat iets wat je wil, een hoofddoekje gaan dragen?

Naoul: Ja.

Linda: Maar misschien nog niet volgend jaar?

Naoul: Nee.

Linda: En waar ligt dat dan aan of je het volgend jaar, of in de tweede of in de derde wil?

Naoul: [Stilte.] Gewoon omdat ik eerst ga ik nog kinderen leren kennen enzo, en misschien als hun ook hoofddoek dragen enzo. Ja, ik denk het wel, heel misschien.

Appendices

Appendix VIII: The Relevance of Popular Media

Youth has long been associated with popular culture in general, and popular music in particular (Ter Bogt & Hibbel, 2000). Nevertheless, the importance and relevance of popular culture remains an empirical question, and one must avoid generalisations. Dutch teenagers spend about half of their leisure time engaged with popular media (Breedveld et al., 2006: 50) and indeed the girls in this study named media activities (watching television, instant messaging or listening to music) as pastimes. Furthermore, I observed many conversations about television, movies and popular music in class. However, media scholars tend to overvalue media's importance and relevance (see Hermes, 1995). Although I often observed media talk in class, the girls trivialised this type of talk in the interviews and regarded it merely as a means of passing the time. In the focus groups, I questioned the girls about the uses and importance of a number of media, like the ringtone on a mobile phone or handheld gaming devices. After diligently answering my questions, Laila remarked:

Laila: Miss, all these things that you say, about finding music important and all, that's not the case with us. It's just about being nice and getting along with someone. [Focus group 3, 27 February 2007]

To assess the relevance of popular media for girls, I investigate the girls' use of popular media in their photo narratives and on their websites (Gunningschool only), and as a conversation topic.

To start with the latter, the girls listed many different conversation topics in the interviews. Conversations mainly happen for the sake of having something to say. Nursen told me her conversations often consist of finding a topic to discuss. Most topics are of a social nature ('what did you do this week') or are about intimate self-disclosure ('tell me your secrets'). Gossip is clearly the girls' favourite topic, but three girls immediately named popular music as favoured conversation topic and four girls named television or film. This makes television more central than boys (named by three girls) or clothes and make-up (also named by three). When asked if they ever talk about popular music, only three girls said they never did (Betty, Dilara and Thirza). Betty felt music is something to listen to, not talk about. Her peers disagree.

The websites are a second entry point into the relevance of popular media. As stated in section 4.6, asking informants to create data themselves discloses informants' own understanding of themselves. The

Appendices

websites look like a profile on a friends-networking site. Such profiles are not as new as the technology, as they are comparable to friendship books (cf. Herring, 2004), which are still in use. The girls created a representation of their identity through completing or deleting several favourites (colour, artist, animal etc.) and through adding pictures and photos. The visuals fall into three categories: personal, national, and popular. As already described, the girls shunned personal photos on the site. Personal notes are also pictures of pets and of Zodiac signs. The national imagery consists of flags and other pictures with flag-like symbols of the country of origin. Imagery from popular culture is the largest category. Dilara and Gülen added baby photos of a particular photographic style popular with young teens (for instance search under 'baby' on <http://www.allposters.com>). Almost all girls added pictures from the drama series *Charmed*. In addition, many girls added pictures of female celebrities like Beyonce and Ciara. Only Consolacion inserted a picture of male artists.

Figure 1: Amisha's display of GameBoy games

Like the website project, the photo narrative project invited girls to represent their identity visually rather than vocally. I asked the girls to tell a story about themselves through photos. The photos they took show the elements of the girls' lives that they deemed important. Some girls feature prominently, posing in almost all pictures; other girls only photographed objects or significant others. The most recurring categories

Appendices

are pets and friends, but popular media plays a significant role in the photo narratives. Several girls photographed the posters on their bedroom walls, which featured horses or celebrities. In addition, several girls photographed the computer, the television and/or their stereo. Amisha's photos show a performance of various positions. She photographed her old bedroom, as well as the empty, recently painted new one. She photographed her sister, but also the *surprise* she received from a friend at Sinterklaas. In one photo (figure 1), she arranged her GameBoy games in a neat display¹. Amisha performs family and friendship ties, but she also intentionally performed her involvement with video games.

In sum, the girls downplayed the importance of popular media in the focus groups and interviews. This is consistent with the dominant perception of popular culture as trivial (Ang, 1985). The girls are well aware of such societal notions about popular culture. However, popular media functions as an important performance practice. When approached via a different research method, popular media materialise as a central element of their everyday lives and as a performance practice.